

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 18/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 8 § i lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 19 september 2014 regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 8 § i lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden (RP 145/2014 rd) till kommunikationsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Elina Thorström, kommunikationsministeriet
- biträdande direktör Petri Makkonen, Kommunikationsverket
- specialsakkunnig Simo Tanner, Finlands Kommunförbund
- verkställande direktör Jarmo Matilainen, Finnet-förbundet rf.

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av
— Norra Karelen landskapsförbund
— FiCom ry.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden ändras så att Kommunikationsverket kan bevilja statligt stöd också för bredbandsprojekt i kommuner vars projekt hittills har stötts genom Europeiska unionens jordbruksfond.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2015 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2015.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Enligt propositionen ska Kommunikationsverket med stöd av lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden (1186/2009) bevilja statligt stöd också för bredbandsprojekt i kommuner vars projekt hittills har stötts genom

Europeiska unionens jordbruksfond. Propositionen hänför sig till statsbudgeten för 2015 (RP 131/2014 rd).

Enligt utredning till utskottet har kommissionen bestämt att medel ur EU:s jordbruksfond inte längre ska få utnyttjas för att stödja byggan-

de av stannat i Finland. Regeringen strävar därför efter att genom propositionen säkerställa att projekten framskrider. Avsikten är att kommunernas nya projekt av den typ som tidigare berättigat till EU-stöd och där kommunandelen varit 22 procent i fortsättningen ska berättiga till statligt stöd. Enligt propositionsmotiven är stödbehovet för nya eller anhängiga projekt vid närings-, trafik- och miljöcentralerna uppskattningsvis 7–8 miljoner euro. De ansökningar om stöd ur jordbruksfonden som är anhängiga vid centralerna ska enligt förslaget överföras till Kommunikationsverket, och den som fått avslag hos en NTM-central kan lämna in ansökan till verket. Ett projekt som beviljats stöd efter ansökan hos en NTM-central ska däremot genomföras enligt de förfaranden och tidsplaner som anges i stödbeslutet. Någon ny ansökan kan i dessa fall inte göras hos Kommunikationsverket. Utskottet stöder förslagen och menar att de är motiverade med tanke på likabehandlingen av projekten och kommunerna och behovet att gå vidare med projekten.

Projektet Bredband 2015 har enligt uppgift beviljats cirka 45,7 miljoner euro i statligt stöd, varav cirka 23 miljoner euro under 2014. Vid Kommunikationsverket finns det dessutom anhängiga stödansökningar för bredbandsprojekt runtom i Finland för cirka 22 miljoner euro. Enligt uppgift har således två tredjedelar eller 64 miljoner euro av det statliga stödet redan beviljats, och nästan en tredjedel har redan betalats ut. De stöd som Kommunikationsverket beviljat och de stöd som det ansökts om (sammanlagt 67,7 miljoner euro) överskrider redan beloppet av det statliga stöd på 64 miljoner euro som riksdagen beviljat. I princip har det tillgängliga stödet redan nu anvisats vissa projekt. En del av kostnaderna för de planerade projekten torde dock inte realiseras. I så fall kan medel eventuellt beviljas nya projekt.

Det är ytterst välkommet att statsrådet föreslagit att tilläggsfinansiering på 5,5 miljoner euro läggs med i budgetpropositionen för 2015 för att bredbandsprojektet ska kunna fortsätta. Det är dock osäkert om pengarna räcker till. Enligt uppgift till utskottet finns det en klar risk för

att stödet inte räcker till för att genomföra alla projekt som är anhängiga eller håller på att inledas.

Utskottet har i fråga om jordbruksfondens utbetalning av stöd erfarit att de fastställda tiderna för uppkomna utgifter före utgången av 2014 är bekymmersam för många projekt. Det är viktigt att försöka få de fastställda tiderna förlängda, så att jordbruksfondens medel kan utnyttjas så väl som möjligt och så att de projekt som beviljats stöd kan genomföras planenligt.

Utskottet menar att samhället också i fortsättningen måste bidra till investeringarna i bredbandsnät i glesbygdsområdena och fullföljandet av projekt, bl.a. för att trygga medborgarnas likabehandling och servicenivån också i de glesbygdsområden där nätet inte byggs ut på rent kommersiella grunder. Det är också viktigt att försöka slutföra bredbandsprojektet utifrån de fastställda målen, vilket sannolikt kräver tilläggsfinansiering också efter 2015.

Utskottet fäster också uppmärksamhet vid behovet att i fortsättningen också lägga fokus på att det redan utbyggda nätet i dag på många håll underutnyttjas. Genom praktiska åtgärder bör ansökningsförfarandena och handläggningen av ansökningar göras flexiblare och enklare.

Sammantaget anser utskottet propositionen vara behövlig och angelägen. Utifrån inkommen utredning och med hänsyn till kravet på likabehandling av projekten föreslår utskottet att det till lagförslaget fogas en ny övergångsbestämmelse om projekt vars stödansökan avslagits av NTM-centralen.

Detaljmotivering

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelsen. Under sakkunnigutfrågningen framfördes frågan vad som borde gälla för tidpunkten för bestämning av de stödberättigande kostnaderna för de projekt som fått avslag av NTM-centralen.

Enligt övergångsbestämmelsen i propositionen kan statsstöd i enlighet med lagen beviljas också i sådana fall då projektet genomförs i en kommun för vars projekt det tidigare har varit möjligt att bevilja stöd enligt den upphävda la-

gen om stöd för utveckling av landsbygden (1443/2006). Stödansökan för sådana projekt ska riktas till Kommunikationsverket i enlighet med 7 §. På dessa projekt tillämpas också det som anges i 8 § 2 mom. om kommuner med en betalningsandel på 21,78 procent.

Att ett projekt fått avslag på stödansökan hos NTM-centralen hindrar enligt propositionen inte att projektet finansieras med statliga medel. I 11 § i lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden avses med stödberättigande kostnader endast kostnader som har uppstått efter inlämnandet av stödansökan. Stödberättigande kostnader för projekt som fått avslag på ansökan hos NTM-centralen är enligt propositionen alltså endast de kostnader som har uppstått efter det att ansökan anhängiggjorts vid Kommunikationsverket. För projekt som fortfarande är anhängiga vid NTM-centralen kan däremot de kostnader beaktas som uppstått efter att ansökan lämnades till NTM-centralen.

För att säkerställa en jämlik behandling av alla projekt är det enligt inkommen utredning därför nödvändigt att till lagförslaget foga en övergångsbestämmelse som gör kostnader stödberättigande redan från den tidpunkt då en stödansökan som fått avslag hos NTM-centralen lämnades in till centralen. När Kommunikationsverket behandlar stödansökan kan verket alltså som stödberättigande kostnader betrakta också de kostnader som uppstått innan ansökan lämnades till Kommunikationsverket men efter det att den ursprungliga stödansökan lämnades in till NTM-centralen. Om ett projekt och dess kostnader förändrats under tiden från det att ansökan lämnades in till NTM-centralen till det att ansökan lämnades in till Kommunikationsver-

ket, tar verket i beaktande de stödberättigande kostnader som uppstått från det att ansökan lämnades till NTM-centralen, men utifrån den förändrade situationen. Utskottet noterar dock att konkurrensutsättningen av projekten i praktiken i hög grad begränsar utrymmet för förändringar.

Utskottet föreslår dessutom att det i nämnda övergångsbestämmelse bestäms om en tid inom vilken stödet ska sökas hos Kommunikationsverket. Ansökan ska lämnas utan dröjsmål, dock senast sex månader från det att lagen har trätt i kraft. En fastställd tid gör det möjligt att projekt som fått avslag inte ställs i en oskäligt förmånligare position jämfört med andra projekt på så sätt att de kan söka stöd hos Kommunikationsverket för kostnader som uppstått under en oskäligt lång tid innan ansökan lämnades till verket.

Syftet med den nya övergångsbestämmelse som utskottet föreslår är att de projekt som fått avslag på stödansökan hos NTM-centralen ska vara så likställda som möjligt med de projekt vars ansökan fortfarande behandlas av NTM-centralen. I båda fallen bestäms de stödberättigande kostnaderna utifrån den tidpunkt då ansökan lämnades in till NTM-centralen.

Kommunikationsverket beviljar bredbandsstöd i den ordning som ansökningarna kommer in till verket. Den föreslagna övergångsbestämmelsen ändrar inte på denna huvudregel och påverkar alltså inte den ordning i vilken ansökningarna behandlas.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

*godkänner lagförslaget med ändringar
(Utskottets ändringsförslag).*

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av 8 § i lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stöd för byggande av bredband i glesbygdsområden 8 § 2 mom. (1186/2009)
som följer:

8 §
Allmänna villkor för beviljande av stöd
— — — — —
(2 mom. som i RP)
— — — — —

Ikraftträdandebestämmelsen
(1 och 2 mom. som i RP)
*Har den som sökt stöd enligt den upphävda
lagen om stöd för utveckling av landsbygden fått
avslag av närings-, trafik- och miljöcentralen på
grund av att stödkvoten fyllts, räknas, med avvi-*

*kelse från 11 § 1 punkten i denna lag, till projek-
tets stödberättigande kostnader också de kostna-
der som har uppstått efter inlämnandet av ansö-
kan men före det att en ansökan i enlighet med
denna lag lämnats in till Kommunikationsver-
ket. Om stöd i de fall som avses ovan söks hos
Kommunikationsverket för stödberättigande
kostnader som avses i detta moment, ska ansö-
kan lämnas in utan dröjsmål, dock senast sex
månader efter det att denna lag har trätt i kraft.
(Nytt)*

Helsingfors den 23 oktober 2014

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kalle Jokinen /saml
vordf. Osmo Kokko /saf
medl. Mikko Alatalo /cent
Thomas Blomqvist /sv
Markku Eestilä /saml
Ari Jalonen /saf
Jukka Kopra /saml
Merja Kuusisto /sd (delvis)
Suna Kymäläinen /sd

Raimo Piirainen /sd
Janne Sankelo /saml
Hanna Tainio /sd
Eila Tiainen /vänt
Ari Torniainen /cent
Reijo Tossavainen /saf
Oras Tynkkynen /gröna
Mirja Vehkaperä /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Juha Perttula.